

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt "Rynek Pracy pod Lupą" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

POWIATOWY URZĄD PRACY W RYPINIE

RAPOT Z MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RYPIŃSKIM W 2011 ROKU

RYPIN 2012

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Analiza bezrobocia według zawodów.....	5
1.1. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rypinie na koniec 2011 roku.....	6
1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów.....	7
1.3. Napływ osób bezrobotnych według zawodów.....	9
1.4. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD.....	11
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i ich grup.....	12
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	17
3.1. Zawody nadwyżkowe.....	18
3.2. Zawody równoważne.....	19
3.3. Zawody deficytowe.....	20
3.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.....	21
Podsumowanie.....	22

Wstęp

Jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jedną z metod obserwacji i analizy rynku pracy. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w zestawieniu z wykazem bezrobotnych według zawodów pozwala określić zawody nadwyżkowe i deficytowe odnoszące się do zarejestrowanych osób bezrobotnych. Zgodnie z definicją **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Zawód deficytowy definiuje się jako zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast **zawód nadwyżkowy** oznacza zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W treści raportu wykorzystano następujące mierniki charakteryzujące lokalny rynek pracy tj.:

- **średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie** – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w określonym zawodzie w danym roku,
- **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w określonym zawodzie w danym roku,
- **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby

zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.

Niniejsze opracowanie, mające charakter diagnostyczny, zostało przygotowane w oparciu o dane dot. zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych rejestrujących się w 2011 roku i zarejestrowanych w dniu 31 grudnia 2011r. oraz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które zgłoszono w 2011 r. (sprawozdanie MPiPS-01 Załącznik 2 i 3 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”, „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”).

Monitoring obejmuje zawody i specjalności ujęte w grupach elementarnych (kod 4-cyfrowych) oraz zawodach oznaczonych kodem 6-cyfrowym zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. – Dz. U. Nr 82, poz. 537 z dnia 17.05.2010r.)

Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych tworzony jest dla potrzeb między innymi: Powiatowych Urzędów Pracy, Wojewódzkich Urzędów Pracy, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, władz oświatowych, instytucji szkoleniowych, osób uczących się.

Raport składa się z trzech części:

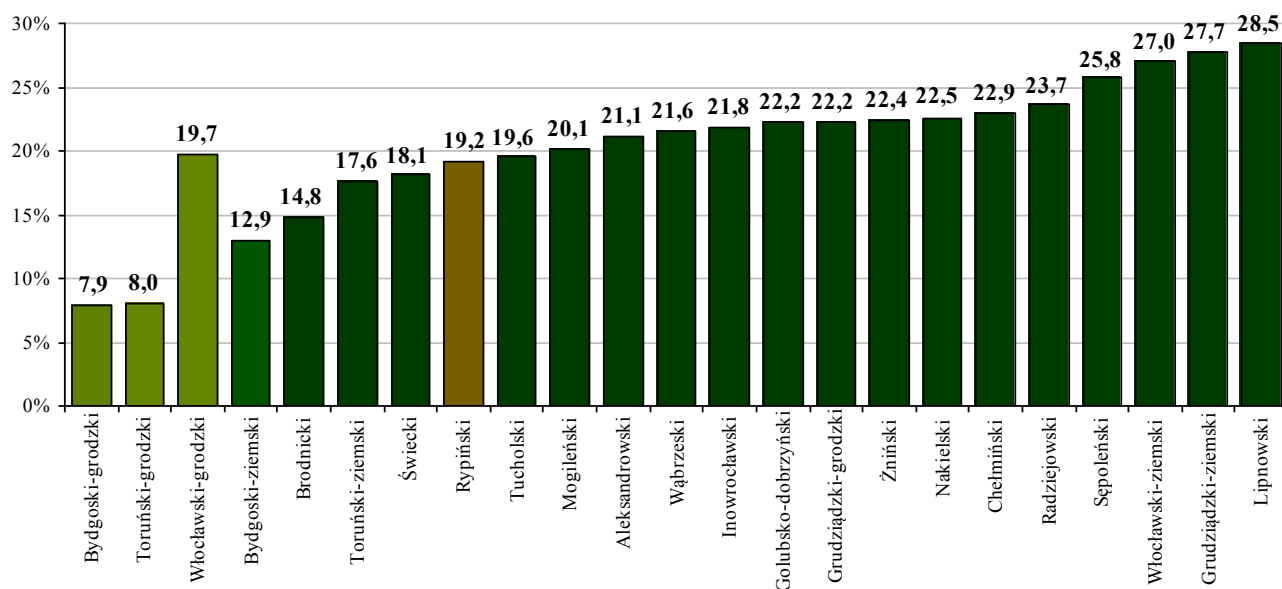
- analizy bezrobocia według zawodów (grup zawodów),
- analizy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów (grup zawodów),
- analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

1. Analiza bezrobocia według zawodów

W grudniu 2011 roku stopa bezrobocia, określająca udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo, wynosiła w Polsce 12,5%, tj. wzrosła o 0,1 punktu procentowego w stosunku do grudnia 2010 roku. Stopa bezrobocia dla województwa kujawsko-pomorskiego kształtowała się w grudniu ubiegłego roku na poziomie 16,9%, czyli wzrosła w stosunku do roku 2010 o 0,3 punktu procentowego. W powiecie rypińskim stopa bezrobocia w grudniu 2011 roku wyniosła 19,2%, co oznacza że spadła o 0,7 punktu procentowego w porównaniu z analogicznym okresem roku 2010.¹

W porównaniu z innymi powiatami naszego województwa – Wykres 1, poza największymi miastami naszego regionu, tj. Bydgoszczą i Toruniem, powiat rypiński był w czołówce powiatów z najniższą stopą bezrobocia, po powiecie bydgoskim-ziemskim – 12,9%, brodnickim - 14,8%, toruńskim-ziemskim – 17,6%, świeckim – 18,1%. Najwyższą stopę bezrobocia posiadały powiaty: lipnowski, grudziądzki-ziemski, włocławski-ziemski, sępoleński, radziejowski, chełmiński.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiatach województwa kujawsko – pomorskiego w grudniu 2011 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie statystyk Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu

¹ Dane dot. stopy bezrobocia odpowiednio w kraju, w województwie kujawsko-pomorskim i w powiecie rypińskim w stosunku do danych odnoszących się do 2010r., zostały określone według zaktualizowanych przez GUS wskaźników.

1.1. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rypinie na koniec 2011 roku

W końcu grudnia 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie zarejestrowanych było 3230 osób bezrobotnych, w tym 2044 kobiety, które stanowiły 63,3% ogółu bezrobotnych. Należy zaznaczyć, że udział kobiet w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych jest w powiecie rypińskim jednym z najwyższych w województwie kujawsko - pomorskim. Liczba osób znajdujących się w rejestrze bezrobotnych spadła o ok. 4%, ponieważ na dzień 31 grudnia 2010 roku w ewidencji pozostawało 3367 osób. Powiat rypiński skupia głównie gminy wiejskie, toteż 61% osób zarejestrowanych stanowiły osoby z terenów wiejskich. Strukturę liczebną osób bezrobotnych, zamieszkujących poszczególne gminy powiatu rypińskiego, według stanu w końcu grudnia 2010r. i 2011r., przedstawia Tabela 1.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie według miejsca zamieszkania, stan w dniu 31.12.2011r. w zestawieniu z dniem 31.12.2010r.

Wyszczególnienie - gminy	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	spadek / wzrost	
			w liczbach bezwzględnych	w %
Bezrobotni ogółem	3367	3230	- 137	- 4,1
Miasto Rypin	1323	1247	- 76	- 5,7
Gmina Brzuze	420	419	- 1	- 0,2
Gmina Rogowo	357	359	+ 2	+ 0,6
Gmina Rypin	513	487	- 26	- 5,1
Gmina Skrwilno	446	441	- 5	- 1,1
Gmina Wąpielsk	308	277	- 31	- 10,1

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – formularz 5 „Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP Rypin”

Dane ujęte w Tabeli 1 obrazują m.in. fakt, iż najwyższy spadek procentowy odnoszący się do liczby osób bezrobotnych nastąpił w Gminie Wąpielsk a najmniejszy – w Gminie Brzuze, natomiast w Gminie Rogowo odnotowano minimalny wzrost. Generalnie jednak należy stwierdzić, że struktura liczebowa osób z poszczególnych gmin w 2011 roku nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do roku 2010. Oznacza to, że bezrobocie w powiecie rypińskim, według analizowanych danych, od dwóch lat jest na porównywalnym poziomie.

Zgodnie z danymi statystycznymi z końca grudnia 2011 roku, odnoszącymi się do określonych grup bezrobotnych, wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Rypin:

- 27,7 % stanowiły osoby do 25 lat,
- 18 % stanowiły osoby w wieku powyżej 50 lat,
- 56,7 % stanowiły osoby długotrwale bezrobotne,
- 4,9 % stanowiły osoby niepełnosprawne,

- 39,3 % stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym,
- 6,4 % stanowiły osoby z wykształceniem wyższym.

1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów

Analiza struktury zawodowej bezrobocia uwzględnia przede wszystkim bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy a bezrobotnych dotychczas niepracujących zgodnie z zawodem wyuczonym na podstawie świadectwa, lub dyplomu kształcenia szkolnego lub kursowego. W PUP Rypin z końcem roku 2011 pozostawało w ewidencji 2489 osób poprzednio pracujących i 741 osób dotychczas niepracujących.

Tabela 2 przedstawia zawody najliczniej reprezentowane przez osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie w końcu grudnia 2011 roku. Najczęściej występujące zawody to: sprzedawca, robotnik budowlany, technik ekonomista, sprzątaczką biurową, szwaczka, robotnik drogowy, ślusarz. Tabela ta uwzględnia również grupę bezrobotnych „bez zawodu”², która liczyła 657 osób, co stanowiło aż 20,3% ogółu klientów PUP Rypin.

W ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w tutejszym urzędzie, według stanu w dniu 31.12.2011 roku, 818 osób, tj. 25,3 % to osoby poprzednio pracujące pozostające w ewidencji powyżej 12 miesięcy. Długotrwale bezrobocie dotyczy najczęściej zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych, tj.: sprzedawca, robotnik budowlany, sprzątaczką biurową, technik ekonomista, szwaczka, co obrazuje Tabela 2.

Tabela 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Rypin według wybranych zawodów, stan w końcu 2011 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni		Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
"000000"	Bez zawodu	657	498	35	30
"522301"	Sprzedawca*	424	403	190	185
"931301"	Robotnik budowlany	142	1	33	1
"331403"	Technik ekonomista*	119	107	31	29
"911207"	Sprzątaczką biurową	79	79	33	33
"753303"	Szwaczka	76	76	30	30
"931205"	Robotnik drogowy	68	14	23	5

² Grupa osób bezrobotnych „bez zawodu” obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków: nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym zawodzie. W grupie „bez zawodu” ujęte są również osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

"722204"	Ślusarz*	65	6	9	2
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	46	28	10	8
"411004"	Technik prac biurowych*	44	42	20	19
"512001"	Kucharz*	43	41	9	9
"611190"	Pozostali rolnicy upraw polowych	37	30	16	14
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	35	24	10	8
"314205"	Technik ogrodnik*	34	28	8	7
"515303"	Robotnik gospodarczy	32	19	11	9
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	32	27	14	13
"522305"	Technik handlowiec*	31	28	6	6
"711202"	Murarz*	30	0	2	0
"753105"	Krawiec*	29	29	12	12
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	28	0	2	0

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

W omawianym okresie w PUP Rypin najliczniejsze grupy zawodów (na poziomie grup elementarnych, tj. 4 – cyfrowych), tworzyli reprezentanci zawodów skupionych w grupach „Sprzedawcy sklepowi (ekspedieni)” – 18,34% ogółu zarejestrowanych, następnie „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” – 5,52 %, „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 5,52%. Z pozostałych grup żadna nie przekraczała 4% wszystkich osób pozostających w ewidencji tut. urzędu. Jak zauważyć można na podstawie Tabeli 3, nieco inaczej prezentuje się struktura zawodowa bezrobotnych kobiet w kontekście przynależności do poszczególnych wielkich grup zawodowych. Tak więc duży odsetek kobiet występuje, poza najliczniej reprezentowaną grupą „Sprzedawcy sklepowi (ekspedieni)”, w grupach: „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”, „Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne”, „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”, „Kucharze”. Procentowy udział bezrobotnych przynależących do poszczególnych grup elementarnych (4 – cyfrowych) w ogólnej liczbie bezrobotnych prezentuje Tabela 3.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie według wybranych elementarnych grup zawodów (4 - cyfrowych), stan w końcu 2011 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni w %	
		ogółem	kobiety
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedieni)	18,3428	28,8482
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	5,5188	7,5679
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	5,5188	0,0647
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,5756	0,9702
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	3,4201	5,4981

"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3,2647	3,8810
"5120"	Kucharze	3,0703	4,2691
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,9538	4,9159
"7222"	Ślusarze i pokrewni	2,7983	0,6468
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,2542	3,1048
"3144"	Technicy technologii żywności	1,9433	2,3286
"6113"	Ogrodnicy	1,9044	2,4580
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,8267	0,5821
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	1,7489	2,7167
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,6712	0
"6111"	Rolnicy upraw polowych	1,5546	2,0699
"7131"	Malarze i pokrewni	1,3991	0,2587
"5153"	Gospodarze budynków	1,2825	1,2290
"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1,2437	0,9056
"7112"	Murarze i pokrewni	1,1660	0

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

1.3. Napływ osób bezrobotnych według zawodów

Strukturę zawodową bezrobotnych charakteryzuje się również w kontekście zjawiska napływu osób do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie. W ciągu 2011 roku zarejestrowały się ogółem 4104 osoby (613 osób po raz pierwszy), w tym 1952 kobiety (314 kobiet po raz pierwszy). Niezmiennie zdecydowanie najwyższy odsetek wśród osób włączanych do ewidencji PUP Rypin w badanym okresie odnotowano w odniesieniu do bezrobotnych „bez zawodu” – 789 osób, co stanowiło 19,22% ogółu napływu bezrobotnych w 2011r. Tabela 4 przedstawia zawody, w których nastąpił największy napływ bezrobotnych w 2011 roku.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie według wybranych zawodów w 2011 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni		Bezrobotni absolwenci	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
"000000"	Bez zawodu	789	470	262	170
"522301"	Sprzedawca*	394	358	40	37
"931301"	Robotnik budowlany	210	0	0	0
"722204"	Ślusarz*	149	7	36	0
"331403"	Technik ekonomista*	140	110	13	10
"931205"	Robotnik drogowy	94	18	0	0
"753303"	Szwaczka	76	76	1	1

"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	68	35	0	0
"911207"	Sprzątaczką biurową	61	61	0	0
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	58	0	2	0
"711202"	Murarz*	56	0	1	0
"751204"	Piekarz*	48	0	1	0
"411004"	Technik prac biurowych*	46	41	3	3
"314205"	Technik ogrodnik*	41	30	3	2
"512001"	Kucharz*	41	35	3	3
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	41	20	7	5
"611190"	Pozostali rolnicy upraw polowych	38	29	0	0
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	38	0	0	0
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	38	26	0	0
"515303"	Robotnik gospodarczy	34	14	0	0

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

Największy napływ osób bezrobotnych w 2011 roku odnotowano w zawodzie sprzedawcy (394 osoby), robotnika budowlanego (210 osób), ślusarza (149 osób) oraz technika ekonomisty (140 osób). Są to jednocześnie zawody najliczniej reprezentowane wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Liczny napływ osób w powyżej wymienionych zawodach, a także w innych zawodach ujętych w Tabeli 4, można tłumaczyć m.in.: sezonowością prac, rejestracją absolwentów kończących w 2011 roku szkoły czy rotacją pracowników, która może być efektem niezadowalających warunków pracy lub płacy.

Tabela 5 przedstawia udział procentowy napływu bezrobotnych w analizowanym okresie według wybranych elementarnych grup zawodów. Największe grupy, w skład których wchodzi najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody, stanowiły odpowiednio grupy: „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”-13,21% ogółu zarejestrowanych, „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” – 6,33% a także „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych”- 4,95% i „Ślusarze i pokrewni” – 4,71%.

Tabela 5. Struktura napływu bezrobotnych według elementarnych grup zawodów w 2011 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni w %	
		ogółem	kobiety
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	13,2118	26,3816
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	6,3348	0
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	4,9472	8,1646
"7222"	Ślusarze i pokrewni	4,7059	0,5398
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	3,9517	1,2821

"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	3,3484	4,3185
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	2,7149	0
"5120"	Kucharze	2,5339	3,8462
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2,3831	0,2024
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,2926	5,1282
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	2,2323	4,7233
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,0814	3,3063
"6113"	Ogrodnicy	1,9005	2,7665
"7112"	Murarze i pokrewni	1,6893	0
"7131"	Malarze i pokrewni	1,5988	0,1350
"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	1,5385	0,0675
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	1,4480	2,8340
"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1,3575	0,6073
"3144"	Technicy technologii żywności	1,3273	1,4845
"7212"	Spawacze i pokrewni	1,2368	0,4723

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

1.4. Analiza struktury zawodowej bezrobotnych według przynależności ostatniego miejsca pracy do sekcji PKD

Bezrobotnych zarejestrowanych w dniu 31 grudnia 2011 roku, pogrupowanych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) na podstawie ostatniego miejsca pracy, najczęściej można było zakwalifikować do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 638 osób tj. 25,63 % ogółu. Znaczna liczba osób zarejestrowanych została przyporządkowana do następujących sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” - 471 osób (18,92 % ogółu), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 374 osoby (15,03 % ogółu), „Działalność nie zidentyfikowana” – 248 osoby (9,96 % ogółu) oraz „Budownictwo” – 239 osób (9,60 % ogółu). Również w ciągu całego 2011 roku najwięcej osób rejestrowało się w sekcjach „Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 691 osób tj. 20,93% ogółu oraz „Przetwórstwo przemysłowe” – 655 osób tj. 19,84% ogółu rejestrujących się. W Tabeli 6 ujęto zestawienie liczby bezrobotnych według sekcji PKD, którzy rejestrowali się w 2011 roku i będących w ewidencji w końcu 2011 roku.

Tabela 6. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie rypińskim w 2011 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2011 roku	Bezrobotni stan w końcu 2011 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	691	638
Przetwórstwo przemysłowe	655	471
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	466	374
Działalność nie zidentyfikowana	410	248
Budownictwo	436	239
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	165	99
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	72	75
Edukacja	60	57
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	42	42
Transport i gospodarka magazynowa	62	40
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37	35
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	50	34
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	35	31
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	48	30
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23	24
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	11	12
Pozostała działalność usługowa	16	12
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	5	12
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	7
Górnictwo i wydobywanie	8	5
Informacja i komunikacja	2	4
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Ogółem	3301	2489

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

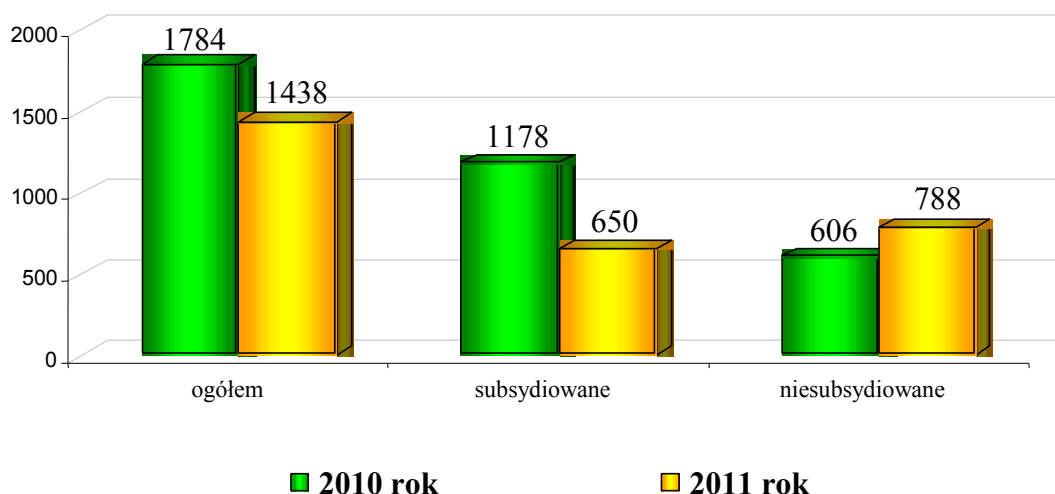
2. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej według zawodów i ich grup

W 2011 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie zgłoszono 1438 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z czego 650 to miejsca subsydiowane (45 % ogółu). W porównaniu z rokiem 2010 napłynęło o 346 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej mniej tj. o ok. 19,4%. Należy jednak zauważyć, że w 2011 roku liczba miejsc pracy niesubsydiowanej jest większa niż w 2010 roku o 182 oferty, natomiast

znacznie spadła w 2011 roku w odniesieniu do poprzedniego roku liczba miejsc subsydiowanych, co obrazuje między innymi Wykres 2.

Miejsca subsydiowane należy zrozumieć jako wszystkie miejsca aktywizacji zawodowej, tj.: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie-użyteczne oraz miejsca zatrudnienia niesubsydiowanego w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego. Zakłady z sektora prywatnego zgłosiły 962 (67%) wolne miejsca pracy lub aktywizacji zawodowej a z publicznego - 476 (33%).

Wykres 2. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, stan w dniu 31.12.2011r. w zestawieniu z dniem 31.12.2010r.

Źródło: Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – formularz 5 „Rozszerzona informacja o bezrobociu w miastach i gminach w zasięgu PUP Rypin”

Analiza zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wskazuje, że pracodawcy najczęściej potrzebowali pracowników w zawodzie robotnik gospodarczy – 318 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, co stanowiło 22,1 % ogółu zgłoszonych miejsc pracy. Ponadto licznie wpłynęły wolne miejsca pracy lub aktywizacji zawodowej dla: sprzedawców, pozostałych pracowników obsługi biurowej, robotników drogowych, robotników budowlanych, monterów sprzętu radiowego i telewizyjnego, pomocniczych robotników polowych i murarzy. Na wymienione w Tabeli 7 zawody zgłoszono ok. 68% wszystkich zgłoszonych w 2011 roku miejsc pracy.

Tabela 7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych zawodów zgłoszone do PUP Rypin w 2011 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2011 roku
"515303"	Robotnik gospodarczy	318
"522301"	Sprzedawca*	78
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	73
"931205"	Robotnik drogowy	66
"931301"	Robotnik budowlany	60
"821305"	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	50
"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	50
"711202"	Murarz*	39
"753303"	Szwaczka	34
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	33
"332203"	Przedstawiciel handlowy	32
"432103"	Magazynier	25
"721209"	Zgrzewacz	22
"722204"	Ślusarz*	22
"814208"	Operator wtryskarki	20
"911207"	Sprzątaczką biurowa	17
"721204"	Spawacz metodą MAG	13
"751204"	Piekarz*	13
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	11

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

Biorąc pod uwagę elementarne grupy zawodów (Tabela 8), skupiające największy odsetek zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wyróżnić należy grupy: „Gospodarze budynków” – 22,1 % ogółu zgłoszonych ofert, „Sprzedawcy sklepowi (ekspedieni)” – 6,4%, „Pracownicy obsługi biurowej” – 5,1%, „Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni” – 5%. Z pozostałych grup żadna nie przekracza 5 % wszystkich wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej napływających do PUP w Rypinie.

Tabela 8. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych elementarnych grup zawodów w 2011 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2011 roku
"5153"	Gospodarze budynków	22,1154
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedieni)	6,3978
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	5,0765

"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	5,0070
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	4,1725
"8213"	Monterzy sprzętu elektronicznego	3,4771
"9211"	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	3,4771
"7212"	Spawacze i pokrewni	3,2684
"7112"	Murarze i pokrewni	2,7816
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	2,4339
"3322"	Przedstawiciele handlowi	2,3644
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,3644
"9112"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	2,0862
"4321"	Magazynierzy i pokrewni	1,8776
"7222"	Ślusarze i pokrewni	1,8081
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	1,3908
"8142"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1,3908
"7114"	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	1,2517
"7126"	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	1,1822
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,1822

Zródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności ”

W Tabeli 9 przedstawiono zestawienie wszystkich najliczniej występujących wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej z zawierającymi się w tej liczbie miejscami subsydiowanymi. W ramach niesubsydiowanych miejsc pracy pracodawcy, którzy byli zainteresowani zatrudnianiem osób bezrobotnych bez udziału środków publicznych, zgłaszali najczęściej zapotrzebowanie na pracowników w zawodach: robotnik gospodarczy, monter sprzętu radiowego i telewizyjnego, pomocniczy robotnik polowy, robotnik budowlany, sprzedawca, murarz, szwaczka.

Miejsca pracy subsydiowanej powstające z nakładu środków z Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, dotyczyły przede wszystkim następujących zawodów: robotnik gospodarczy (prace społecznie użyteczne), pozostali pracownicy obsługi biurowej (staż), robotnik drogowy (roboty publiczne), sprzedawca (staż, prace interwencyjne), sprzątaczkę biurowa (staż). Są to oferty dla osób o stosunkowo niskich kwalifikacjach, jednak miejsca pracy dotyczące miejsc aktywizacji zawodowej

Tabela 9. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wybranych zawodów z uwzględnieniem ofert prac subsydiowanych zgłoszone do PUP Rypin w 2011 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2011 roku		
		Ogółem	Subsydiowane	Niesubsydiowane
"515303"	Robotnik gospodarczy	318	243	75
"522301"	Sprzedawca	78	36	42

"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	73	66	7
"931205"	Robotnik drogowy	66	60	6
"931301"	Robotnik budowlany	60	11	49
"821305"	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	50	0	50
"921101"	Pomocniczy robotnik polowy	50	0	50
"711202"	Murarz	39	1	38
"753303"	Szwaczka	34	0	34
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	33	0	33
"332203"	Przedstawiciel handlowy	32	0	32
"432103"	Magazynier	25	10	15
"721209"	Zgrzewacz	22	0	22
"722204"	Ślusarz	22	6	16
"814208"	Operator wtryskarki	20	0	20
"911207"	Sprzątaczką biurową	17	13	4
"751204"	Piekarz	13	1	12
"721204"	Spawacz metodą MAG	13	0	13
"541308"	Pracownik ochrony fizycznej z licencją I stopnia	11	0	11

Zródło: opracowanie własne na podstawie statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie

Tabela 10 przedstawia wszystkie wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do PUP Rypin przez pracodawców przyporządkowanych do określonych grup Polskiej Klasyfikacji Działalności. Napływające w 2011 roku wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej pochodziły głównie od pracodawców prowadzących działalności w zakresie: „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 29% ogółu wolnych miejsc pracy, „Przetwórstwo przemysłowe” – 20,3%, „Budownictwo” – 12,9%, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” – 11,5%, oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 7,8%.

Tabela 10. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według sekcji PKD zgłoszone do PUP Rypin w 2011 roku

Sekcja PKD	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2011 roku
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	417
Przetwórstwo przemysłowe	292
Budownictwo	185
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	166
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	112

Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	58
Edukacja	51
Pozostała działalność usługowa	51
Transport i gospodarka magazynowa	30
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	25
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5
Informacja i komunikacja	1
Działalność nie zidentyfikowana	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
Górnictwo i wydobywanie	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
Ogółem	1438

Źródło: statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie – załącznik 2 do sprawozdania MPiPS – 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”.

3. Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych

Pełniejsze rozpoznanie sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy i wskazanie zawodów w najwyższym stopniu generujących bezrobocie umożliwia tzw. wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Wskaźnik ten określa udział średniej liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu miesiąca przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie w średniej liczbie osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca jako bezrobotne. W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1. Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) grup zawodów według kodu sześciocyfrowego, należy stwierdzić, że znaczna większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody nadwyżkowe na rynku pracy. Spośród 441 zawodów, które posiadali bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy 72,56% to zawody nadwyżkowe, 3,18% to zawody zrównoważone, natomiast 24,26% stanowią zawody deficytowe.

3.1. Zawody nadwyżkowe

W powiecie rypińskim spośród 320 zawodów nadwyżkowych w 252 przypadkach nie zarejestrowano żadnego wolnego miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej - dla tych zawodów wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0. Ta grupa bezrobotnych jest w najmniej korzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Jak obrazuje Tabela 11 niezmiennie od lat na czołowym miejscu w rankingu zawodów nadwyżkowych znajduje się zawód sprzedawcy (średnia miesięczna nadwyżka wynosi 26,3 a wskaźnik intensywności nadwyżki 0,1980). W następnej kolejności pod względem wielkości nadwyżki siły roboczej wymienić należy robotników budowlanych (średnia miesięczna nadwyżka wynosi 12,5 a wskaźnik intensywności nadwyżki 0,2857), ślusarzy (średnia miesięczna nadwyżka wynosi 10,6 a wskaźnik intensywności nadwyżki 0,1477) oraz mechaników samochodów osobowych (średnia miesięczna nadwyżka wynosi 4,2 a wskaźnik intensywności nadwyżki 0,1379). Dane te wskazują na znikome szanse znalezienia zatrudnienia przez te osoby. Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla powiatu rypińskiego nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 11. Zawody nadwyżkowe w powiecie rypińskim w 2011 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w 2011 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3,0833	0,0263
"522305"	Technik handlowiec*	2,5833	0,0312
"713102"	Malarz budowlany	2,5833	0,0312
"932101"	Pakowacz	2,5000	0,0323
"753105"	Krawiec*	1,4167	0,0556
"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	1,1667	0,0667
"523002"	Kasjer handlowy	0,9167	0,0833
"713203"	Łakiernik samochodowy	0,8333	0,0909
"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,8333	0,0909
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	3,0833	0,0976
"431101"	Asystent do spraw księgowości	1,3333	0,1111
"752205"	Stolarz*	2,4167	0,1212
"751201"	Cukiernik*	2,2500	0,1290
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	4,1667	0,1379
"912103"	Prasowaczka ręczna	1,0000	0,1429
"722204"	Ślusarz*	10,5833	0,1477
"532202"	Siostra PCK	0,4167	0,1667
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	0,8333	0,1667

"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	0,8333	0,1667
"512001"	Kucharz*	2,8333	0,1707
"522301"	Sprzedawca*	26,3333	0,1980
"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,3333	0,2000
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	1,6667	0,2000
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,6667	0,2000
"962906"	Woźny	0,3333	0,2000
"225101"	Lekarz weterynarii	0,2500	0,2500
"514102"	Fryzjer damski	0,2500	0,2500
"722290"	Pozostali ślusarze i pokrewni	0,2500	0,2500
"961102"	Ładowacz nieczystości stałych	0,2500	0,2500
"751204"	Piekarz*	2,9167	0,2708

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.2. Zawody równoważne

W 2011 roku zaledwie 14 zawodów wykazywało równowagę na rynku pracy, a wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawierał się w przedziale od 0,9 do 1,1. Wymienić tu można między innymi zawody: nauczyciel geografii, specjalista do spraw marketingu i handlu, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, operator koparko – ładowarki, salowa. Tabela 12 przedstawia wykaz zawodów równoważnych w powiecie rypińskim w 2011 roku.

Tabela 12. Zawody wykazujące równowagę na rynku pracy w 2011 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2011 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
"233005"	Nauczyciel geografii	0	1
"241202"	Doradca finansowy	0	1
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0	1
"331203"	Referent (asystent) bankowości	0	1
"432302"	Dyspozytor transportu samochodowego	0	1
"524902"	Doradca klienta	0	1
"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	0	1
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0	1
"722206"	Ślusarz narzędziowy	0	1
"731802"	Dziemiarski	0	1
"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	0	1
"752309"	Tartacznik	0	1
"811105"	Operator koparko - ładowarki	0	1
"911206"	Salowa	0	1

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.3. Zawody deficytowe

W powiecie rypińskim w 2011 roku w przypadku 107 zawodów wystąpił wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) powyżej 1,1 – co oznacza tzw. zawody deficytowe. W przypadku 77 zawodów wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) osiągnął wartość MAX (zgłoszono oferty pracy, a nie zarejestrowano bezrobotnych). Zawodami o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu są: pozostali pracownicy obsługi biurowej – 73; robotnik gospodarczy – 9,35; pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu – 7; pozostali spawacze i pokrewni – 7; tynkarz – 5. Należy zauważyć, że wśród wyłoniętych zawodów deficytowych występują zawody odnoszące się do zgłaszanych w tut. urzędzie miejsc pracy subsydiowanej. W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych dla powiatu rypińskiego nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX (liczba zawodów spełniających ten warunek wynosi 77). Tabela 13 przedstawia zatem wykaz zawodów deficytowych w powiecie rypińskim w 2011 roku.

Tabela 13. Zawody deficytowe w powiecie rypińskim w 2011 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2011 roku	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	-6,0000	73,0000
"515303"	Robotnik gospodarczy	-23,6667	9,3529
"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	-0,5000	7,0000
"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	-0,5000	7,0000
"712303"	Tynkarz	-0,6667	5,0000
"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	-0,2500	4,0000
"325905"	Opiekunka dziecięca*	-0,5833	3,3333
"712202"	Głazurnik	-0,1667	3,0000
"722304"	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	-0,1667	3,0000
"812104"	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	-0,1667	3,0000
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	-0,1667	3,0000
"311104"	Technik geodeta*	-0,2500	2,5000
"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	-0,3333	2,3333
"332203"	Przedstawiciel handlowy	-1,5000	2,2857
"432190"	Pozostali magazynierzy i pokrewni	-0,0833	2,0000
"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	-0,4167	2,0000
"711404"	Zbrojarz	-0,3333	2,0000
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	-0,1667	2,0000
"833101"	Kierowca autobusu	-0,1667	2,0000
"834107"	Operator maszyn rolniczych	-0,0833	2,0000
"962903"	Parkingowy	-0,0833	2,0000
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	-0,0833	1,5000

"412001"	Sekretarka	-0,1667	1,5000
"962105"	Goniec	-0,0833	1,5000
"712101"	Dekarz*	-0,2500	1,4286
"752190"	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	-0,0833	1,3333
"432103"	Magazynier	-0,5000	1,3158
"711402"	Betoniarz - zbrojarz*	-0,1667	1,2500
"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	-0,0833	1,2500
"721209"	Zgrzewacz	-0,2500	1,1579

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

3.4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego

Tabela 14 przedstawia wykaz grup zawodów skupiających zawody odnoszące się do bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Analiza wskaźnika bezrobocia długotrwałego wykazała, że w 2011 roku zawodami w największym stopniu generującymi w powiecie rypińskim długotrwałe bezrobocie były zawody należące m.in. do grup: „Barmani”, „Klasyfikatorzy żywności i pokrewni”, „Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich”, „Drukarze”, „Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów” dla których wskaźnik bezrobocia długotrwałego wyniósł 1. Oznacza to, że wszystkie osoby poprzednio pracujące przyporządkowane do określonej grupy zawodów pozostają bezrobotnymi powyżej 12 miesięcy.

Tabela 14. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie rypińskim w 2011 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"5132"	Barmani	1
"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	1
"1213"	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	1
"2641"	Literaci i inni autorzy tekstów	1
"2221"	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1
"7515"	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	1
"2519"	Analitycy systemowi i specjaliści do spraw rozwoju aplikacji komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"5112"	Konduktorzy i pokrewni	1
"8219"	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"7513"	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1
"7129"	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"3211"	Operatorzy aparatury medycznej	1
"3131"	Operatorzy urządzeń energetycznych	1
"3521"	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	1
"7322"	Drukarze	1
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1

"7321"	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	1
"5151"	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
"1120"	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	1
"7319"	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
"7125"	Szklarze	1

Źródło: <https://mz.praca.gov.pl/>

PODSUMOWANIE

1. W końcu 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Rypinie pozostawało w rejestrze 3230 bezrobotnych (w tym 2044 kobiety). Stopa bezrobocia dla powiatu w tym okresie osiągnęła poziom 19,2 %, w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 0,7 punktu procentowego.
2. Bezrobocie w powiecie rypińskim dotyka przede wszystkim kobiety – stanowią one 63,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
3. Do ewidencji PUP Rypin w 2011 roku włączono ogółem w wyniku rejestracji 4104 osoby, w tym 1952 kobiety. Wśród rejestrujących się w bezrobotnych, 789 osób nie posiadało zawodu, co stanowi aż 19,22 % ogółu napływu bezrobotnych.
4. Najliczniej reprezentowanymi przez zarejestrowanych bezrobotnych grupami elementarnymi, zgodnie z nazewnictwem Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, były grupy:
 - „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” (18,34%) – w tej grupie zdecydowanie dominują sprzedawcy, technicy handlowcy;
 - „Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” (5,52%) m.in. technicy ekonomii.
 - „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym” (5,52%) – m.in. robotnicy budowlani, robotnicy drogowi;
5. W 2011 roku do PUP w Rypinie zgłoszono 1438 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, należy jednak zaznaczyć, iż 45 % ogółu stanowiły miejsca aktywizacji zawodowej - prace subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego, staże, prace społecznie użyteczne). Odnotowano znaczny spadek liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 346 w stosunku do 2010 roku. Najczęściej pracodawcy

zgłaszali wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej na stanowiska nie wymagające wysokich kwalifikacji, tj. w zawodach: robotnik gospodarczy, sprzedawca, pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik drogowy, robotnik budowlany, monter sprzętu radiowego i telewizyjnego, pomocniczy robotnik polowy.

6. Rynek pracy w powiecie rypińskim charakteryzuje się nierównowagą między podażą a popytem w przekroju zawodowym. W ogólnym zestawieniu zawodów dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych i wykazujących równowagę na rynku pracy. Spośród 441 zawodów, które posiadali bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy 72,56% to zawody nadwyżkowe, 3,18% to zawody zrównoważone, natomiast 24,26% stanowią zawody deficytowe.

Wskaźnik intensywności deficytu w analizowanym okresie był najwyższy w zawodach: pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, pozostali spawacze i pokrewni. Wśród zawodów nadwyżkowych wytypowanych zgodnie z obowiązującą metodologią wyróżnić należy: sprzedawców, robotników budowlanych, ślusarzy oraz mechaników samochodów osobowych. Zawody wykazujące równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: nauczyciel geografii, specjalista do spraw marketingu i handlu, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, operator koparko – ładowarki, salowa.

7. Obecna metodologia sporządzania raportu, odnosząca się wyłącznie do danych, którymi dysponuje urząd, nie pozwala na pełne i prawidłowe wnioskowanie deficytu i nadwyżki w poszczególnych zawodach na lokalnym rynku pracy. Proces ten zaburzony jest przez duży udział ofert prac subsydiowanych oraz fakt, iż do urzędu pracy trafia tylko część dostępnych ofert pracy, ponieważ lokalni pracodawcy często we własnym zakresie poszukują pracowników. W odniesieniu do osób bezrobotnych posiadany przez nich zawód określa się w statystyce rynku pracy na podstawie ostatniego miejsca pracy lub zawodu wyuczonego, natomiast niektóre osoby posiadają w rzeczywistości kilka zawodów, które mogłyby być w danym okresie sprawozdawczym przyporządkowane do zawodów deficytowych, jak i nadwyżkowych, bądź do pozostających w równowadze.
8. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, bazujący głównie na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego, nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na rynku pracy i stanowić może przede wszystkim podstawę do planowania kierunków szkoleń bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.